Umut Oran
Basın Açıklaması
15.02.2015

2014'TE SERMAYE GÖÇÜ REKOR KIRDI
ELİ SOPALI "TEK ADAM" REJİMİ SERMAYEYİ KAÇIRIYOR

2014'te yabancıların Türkiye'ye doğrudan yatırımları gerilerken, dışarıya yerli sermaye göçü ikiye katlandı. Doğrudan yatırım için dışarı giden Türk sermayesi yüzde 89 artışla net 6.7 milyar dolar oldu. 12 yıllık AKP döneminde Türk sermaye göçü 27.5 milyar dolara ulaştı.

Başka ülkelerin üretimi ve istihdamına katkı yapan sermaye göçü nedeniyle büyüme hızımız geriledi, işsizlik arttı. Bu sermaye ülkede yatırım yapsaydı 160 bin kişiye iş yaratılabilecekti.

Demokrasi ve hukuk devletinin olmazsa olmazı "**kuvvetler ayrılığı**" ilkesini çiğneyip; yasama, yürütme, yargı ve bağımsız kurumlara emir vermeye kalkan "eli sopalı" tek adam yönetimi ile Türkiye 3. dünya ülkesine dönerken; sermaye kaçışı hızlandı. 2014'te gelen yabancı sermaye azaldı, yerli sermayenin yurt dışına göçü ise ikiye katlanarak rekor kırdı.

Merkez Bankası'nın açıkladığı 2014 yılı ödemeler dengesi verilerine göre Türklerin doğrudan yatırım için yurt dışına götürdüğü sermaye önceki yıla göre tam yüzde 89'luk bir artışla **6.7** milyar dolara ulaştı. Buna karşılık geçen yıl yabancıların doğrudan yatırım için Türkiye'ye getirdiği sermaye yüzde 13 azalışla 8.4 milyar dolara geriledi. Yabancıların Türkiye'den gayrimenkul alımları yüzde 37 artışla 4.3 milyar dolar olurken, yabancı sermayeli firmaların dış ortaklardan kullandığı kredilerde ise net 623 milyon dolarlık geri ödeme yapıldı. Gayrimenkul alımları ve kredi işlemleri de dâhil edildiğinde Türkiye'ye net yabancı doğrudan yatırımı geçen yıl yüzde 2 azalışla 12.1 milyar dolar oldu. Doğrudan yatırım için gelen yabancı sermayeden Türklerin dışarı götürdüğü sermaye düşüldüğünde ise geçen yılki net giriş 5.5 milyara dolarla 2013'tekinin yüzde 38 altında kaldı.

GİDEN TÜRK SERMAYESİ GELEN YABANCI SERMAYEYE YAKLAŞTI…

Türklerin doğrudan yatırım için yurt dışına götürdükleri sermaye, neredeyse yabancıların Türkiye'ye yaptığı doğrudan yatırım tutarına yaklaştı. Yurt dışına yatırıma giden Türk sermayesi, 2002 yılında gayrimenkul alımları ve kredi işlemleri dâhil toplam doğrudan yabancı yatırımlarının yüzde 13'ü kadardı. Bu oran, AB sürecinin de etkisiyle 2005 yılında yüzde 11'e, 2006 yılında ise yüzde 5'in altına inmişti. Ancak 2008'den sonra doğrudan yabancı sermaye girişleri yavaşlarken, Türk sermaye göçü hızlandı. Yurt dışında doğrudan yatırıma götürülen yerli sermayenin gelen yabancı yatırımına oranı 2012'de yüzde 30'u aştı, 2013'te 28.5 olan oran, 2014'te yüzde 55'e kadar yükselerek alarm vermeye başladı.

12 YILDAKİ SERMAYE GÖÇÜ 27.5 MİLYAR DOLARA ULAŞTI

Türk sermayenin 2002 sonundan bu yana geçen 12 yıllık dönemdeki göçü **27.5** milyar dolara ulaşmış bulunuyor. Türklerin doğrudan yatırım için dışarı çıkardığı sermaye 2002 yılında sadece 143 milyon dolar olmuştu. Bu tutar her yıl katlamalı artışla 2005'te ilk kez 1 milyar

doları, 2007'de 2 milyar doları, 2012'de 4 milyar doları aşmış; 2014'te ise 6.7 milyar dolarla tüm yılların rekorunu kırmıştır.

160 BİN KİŞİYE İŞ YARATILABİLİRDİ…

Son 12 yılda yurt dışında yatırım yapan Türk sermayesi, başka ülkelerin üretimine ve istihdamına katkı yaptı. Bunun **sonucunda milli gelirimiz olması gerekenin altında kaldı, büyüme hızımız geriledi, işsizlik arttı…** Türkiye'de 2014 itibariyle 430 bin TL olan ortalama bir kişilik iş yaratma maliyeti baz alınırsa, 12 yılda yurt dışına giden 27.5 milyar dolarlık (69.1 milyar liralık) sermaye ile ülkede yatırım yapılsaydı **160** bin dolayında kişiye iş yaratılabilecekti…

SERMAYE, HUKUK DEVLETİNİ TERCİH EDİYOR…

Türk sermayesinin göç ettiği ülkelerin başında, demokrasisi gelişmiş, hukuk devleti kökleşmiş, yatırımcının güven içinde önünü görebildiği Avrupa ülkeleri gelmektedir. 12 yılda giden Türk sermayesinin 17.5 milyar dolarla büyük bölümü Avrupa ülkelerinde park etmiş bulunmaktadır. Bu ülkeler içinde en fazla yatırım yapılanları 7.5 milyar dolarla Hollanda, 1.7 milyar dolarla Almanya, 1.2 milyar dolarla Malta, 1 milyar dolarla İngiltere oluşturuyor. Avrupa dışında Türk girişimcilerin en fazla yatırım yaptıkları ülkelerin başında ise 5.7 milyar dolarla Azerbaycan ve 1.8 milyar dolarla yine güçlü bir hukuk devleti olan ABD geliyor.

TÜRKİYE'DE KAN KAYBEDEN MADENCİLİĞE DIŞARIDA REKOR YATIRIM…

Türklerin yurt dışına yaptıkları doğrudan yatırımlardan hizmetler sektörü; 5.1 milyar doları bankacılık ve diğer finans ile sigorta, 1.4 milyar doları ulaştırma ve depolama, 1.3 milyar doları inşaat ve 1 milyar doları gayrimenkul faaliyetleri olmak üzere toplam 11.5 milyar dolar pay almıştır. Türkler, 12 yılda yurt dışına yaklaşık 4 milyarı tekstil ve 1.1 milyar doları gıda olmak üzere imalat sanayii yatırımları için toplam 8.7 milyar dolarlık sermayeyi götürmüştür. Türkiye madenciliği kan kaybederken, Türklerin yurt dışında 12 yıldaki madencilik yatırımları 7.3 milyar dolara ulaşmıştır.

TOTALİTARİZM EĞİLİMİ SERMAYEYİ KAÇIRIYOR…

Sermaye, yatırım yaparken; demokrasisi oturmuş, hukuk devleti kökleşmiş; rüşvet, iltimas, kayırmacılık ve yolsuzluğun olmadığı, mevzuat ve kararların günlük ve keyfi biçimde değişmediği, siyasi ve ekonomik istikrarı güçlü ülkeleri tercih eder.

Türkiye'de kurulmaya çalışılan tek adam rejimi ile demokrasi ve hukuk devletinden uzaklaşma, yönetimde keyfilik; içeride ve dışarıda güveni azaltmakta, ülke kalkınması ve toplumsal refah açısından hayati öneme sahip yatırım ve üretimi yapacak, istihdamı yaratacak sermayeyi ülkeden kaçırmaktadır. Türkiye giderek dış sermaye çekemez hale gelmekte, yerli sermayenin yurt dışına göçü de ivme kazanmaktadır. Bu gidişat ülkenin ekonomisine, sosyal yapısına, geleceğine ağır darbe indirmektedir.

CHP iktidarında hukukun üstünlüğü ve kuvvetler ayrılığı ilkelerine bağlı kalınarak katılımcı demokrasi, saydam, örgütlü toplum yeniden kurulurken; düzenleyen-denetleyen, yatırım

ve çalışma ortamını geliştiren, devlet-özel sektör öncülüğünde büyüyen ekonomiyle beraber, istikrarlı, güvenli ve umut dolu yatırım ortamı yeniden inşa edilecektir.

Yıllara göre doğrudan yatırım trafiği (Milyon $)

	Giden Türk serm.	Gelen Yab. Serm.	Net Portföy yatırımları	Denge (%)
2002	**-143**	**1.082**	**939**	**-13,2**
2003	-480	1.702	1.222	-28,2
2004	-780	2.785	2.005	-28,0
2005	-1.064	10.031	8.967	-10,6
2006	-924	20.185	19.261	-4,6
2007	-2.106	22.047	19.941	-9,6
2008	-2.549	19.851	17.302	-12,8
2009	-1.553	8.585	7.032	-18,1
2010	-1.469	9.086	7.617	-16,2
2011	-2.330	16.136	13.806	-14,4
2012	-4.106	13.283	9.177	-30,9
2013	-3.527	12.357	8.830	-28,5
2014	**-6.660**	**12.143**	**5.483**	**-54,8**
TOPLAM	**-27.548**	**148.191**	**120.643**	**-18,6**